

FORMIDLING OG FAGLIG LÆSNING

9. ÅRGANG
FÆLLES FAGLIGE FORLØB

DAGENS PROGRAM

Kl. 8.00 – 8.15: Ankomst til TekX og introduktion

Kl. 8.15 – 8.20: Hvad skal vi lære?

Kl. 8.20 – 8.25: Udfordring

Kl. 8.25 – 8.45: Teksttyper

Kl. 8.45 – 9.00: Find og vælg en eksempeltekst

Kl. 9.00 – 9.20: Vælg og undersøg en notatteknik

Kl. 9.20 – 9.45: PAUSE

Kl. 9.45 – 10.15: Undersøgelse

Kl. 10.15 – 10.25: Krav til video

Kl. 10.25 – 11.10: Drejebog

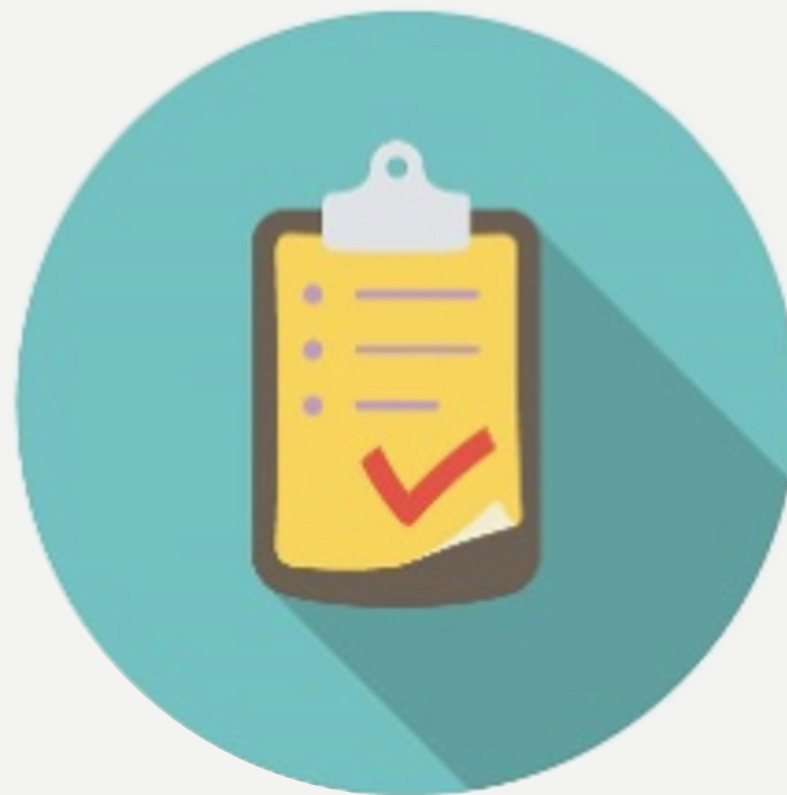
Kl. 11.10 – 11.50: PAUSE

Kl. 11.50 – 12.05: Introduktion til WeVideo

Kl. 12.05 – 12.50: Produktion af indhold

Kl. 12.50 – 13.50: Redigering i WeVideo

Kl. 13.50 – 14.00: Upload til Skoletube

HVAD SKAL VI LÆRE?

- At kunne kende forskel på de forskellige teksttyper
- At kunne anvende notatteknikker i læsningen af en fagtekst
- At kunne forklare og formidle viden om teksttyper og notatteknikker gennem video
- At kunne redigere og lave færdig video i WeVideo

UDFORDRING

*Lav en video, der
forklarer en bestemt
teksttypes formål, og
hvordan den kan læses
og forstås ved brug af
bestemte
notatteknikker*

BERETTENDE TEKSTER

Hvad er en berettende tekst?

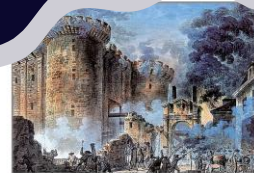
- Genfortæller begivenheder
- Fortalt i kronologisk rækkefølge
- Er ofte fortalt i datid
- Skal give indblik i begivenheder

Hvilke notatteknikker er velegnede?

- Tidslinje
- Kolonnenotat
- Billednotat

Kolonnenotat Napoleonskrigene

1789	Den franske revolution begynder. Revolutionen medførte meget store forandringer. Mange af de andre enevældige herskere i Europa blev nervøse.
1792	Den franske konge, Ludvig 16., erklærer Østrig krig. Han håbede, at han ville vinde krigen, og at det ville medføre, at revolutionen døde, så han kunne tage magten tilbage. Sådan gik det ikke. Kongen blev afsat, og han blev henrettet. I slutningen af 1792 går England ind i krigen mod Frankrig.
1794	General Napoleon bliver leder af den franske hær, og han vinder flere og flere slag. Mange af Frankrigs modstandere slutter fred med Frankrig. England er nu det eneste land, der stadig er i krig med Frankrig. Første del af Napoleonskrigene slutter her.
1798	Napoleon vil besejre England. Planen er at udsulte englænderne ved at angribe Egypten og Indien. I 1798 besætter Napoleon Egypten, men England sætter sig imod. I 1801 gennemfører Danmark en neutralitetskonvention, der kræver, at Danmark melder sig ud af neutralitetskonventionen.

Stormen på Bastillen 1789

Napoleon Bonaparte

Napoleonskrigene 1792-1815

Horatio Nelson

1794
Napoleon får ledelsen over hæren i Frankrig

1797
England er det eneste land, der fortsat er i krig med Frankrig

1801
Slaget på Reden ud for København

1792 1794 1797 1798 1801

1792
Den franske konge, Ludvig den 16., erklærer Østrig krig

1798
Napoleons felttog mod Egypten

Napoleonskrigene

BESKRIVENDE TEKSTER

Hvad er en beskrivende tekst?

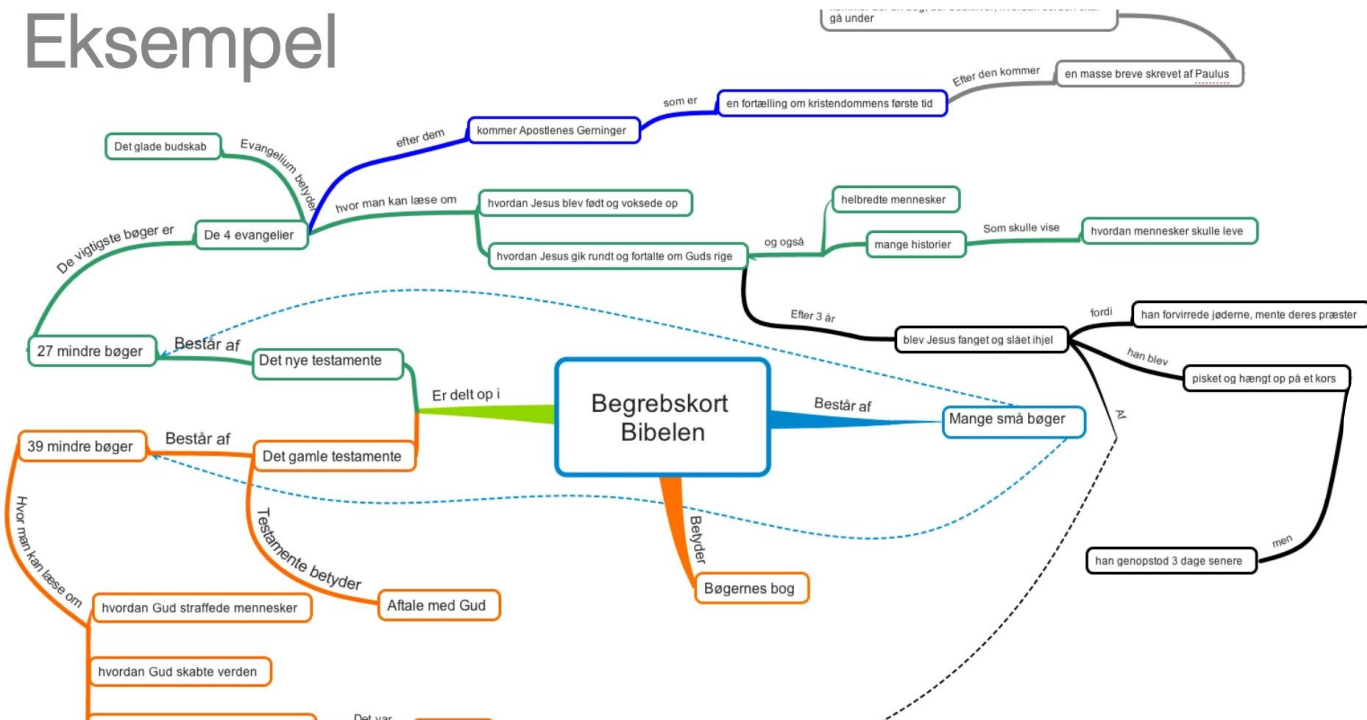
- Beskriver, hvordan noget ser ud, er indrettet eller består af
- Indledes ofte med en klassificering
- Fænomenet beskrives fx i forhold til udseende, adfærd, forskellige dele

Hvilke notatteknikker er velegnede?

- Mindmap
- Begrebskort

Eksempel

FORKLARENDE TEKSTER

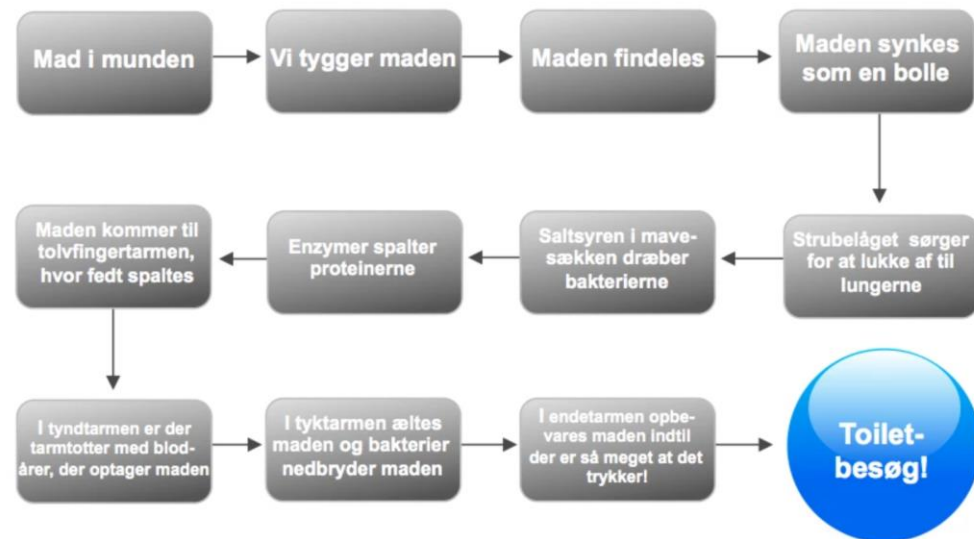
Hvad er en forklarende tekst?

- Forklarer en proces – hvordan noget sker
- Indledes med et udsagn
- Logiske trin for hvorfor eller hvordan noget sker
- Skrevet i nutid med tidsangivelser

Hvilke notatteknikker er velegnede hertil?

- Overgangsnetværk
- Årsag-følge kort

Fordøjelsessystemet

Ny tilstand

INSTRUERENDE TEKSTER

Hvad er en instruerende tekst?

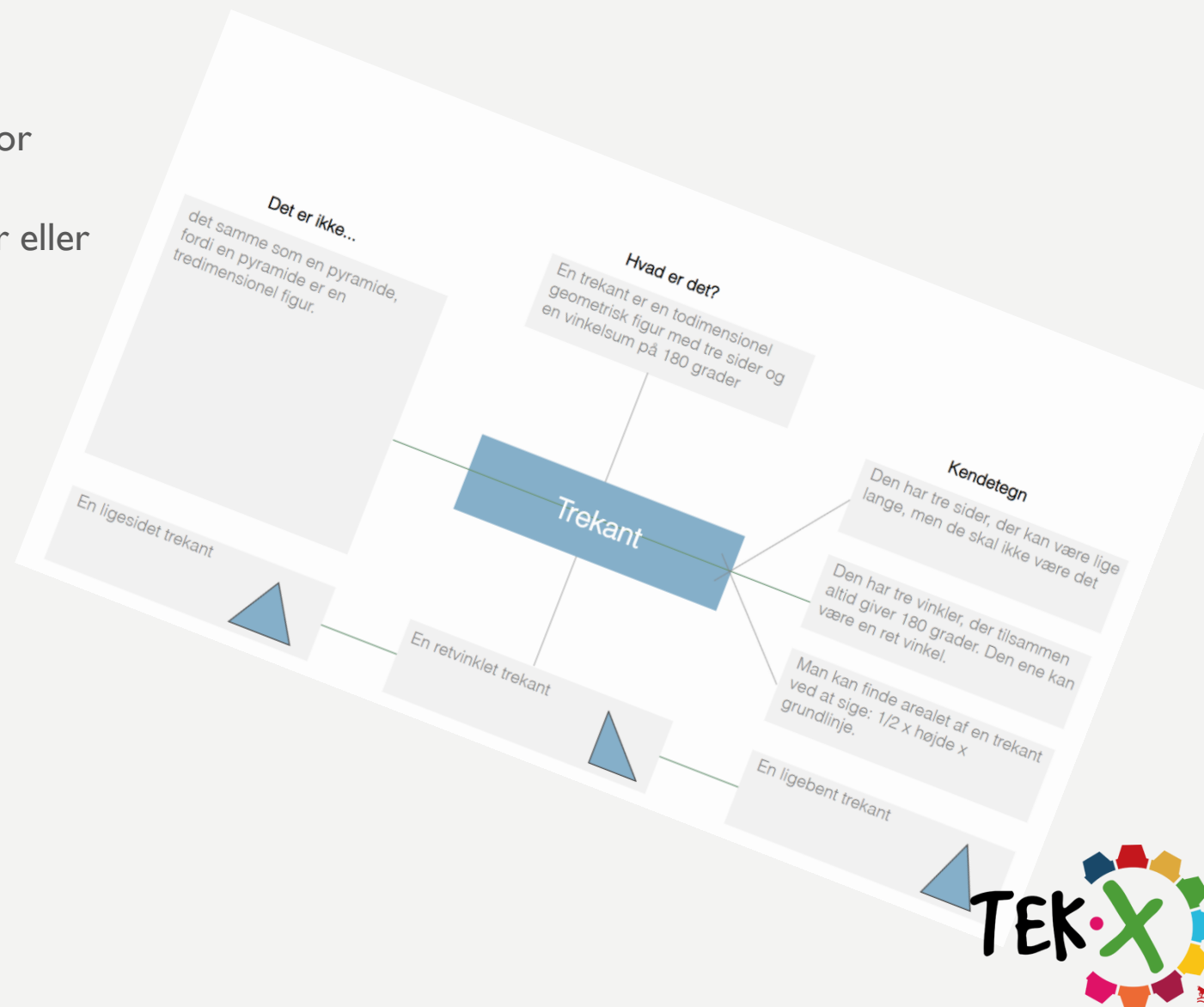
- Beskriver, hvordan noget udføres trin for trin
- Indeholder ofte en liste med materialer eller ingredienser
- Har ofte billeder, der kan understøtte teksten
- Skrevet i nutid eller i bydeform

Hvilke notatteknikker er velegnede hertil?

- Ordkendskabskort

Se eventuelt denne sjove lille video:

<https://www.youtube.com/watch?v=Ct-IOOUqmyY>

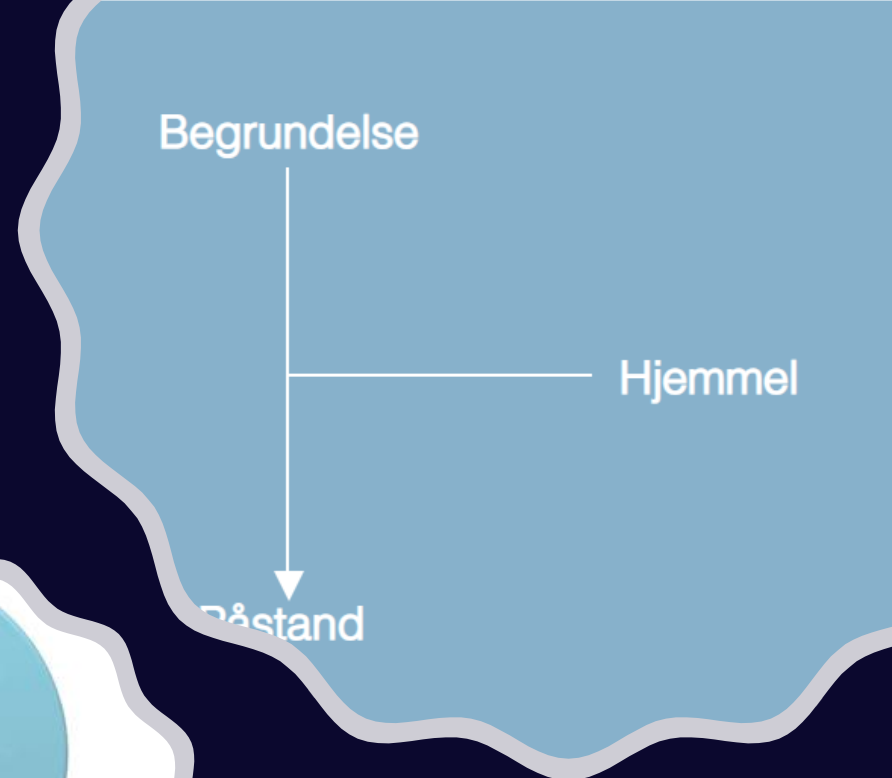
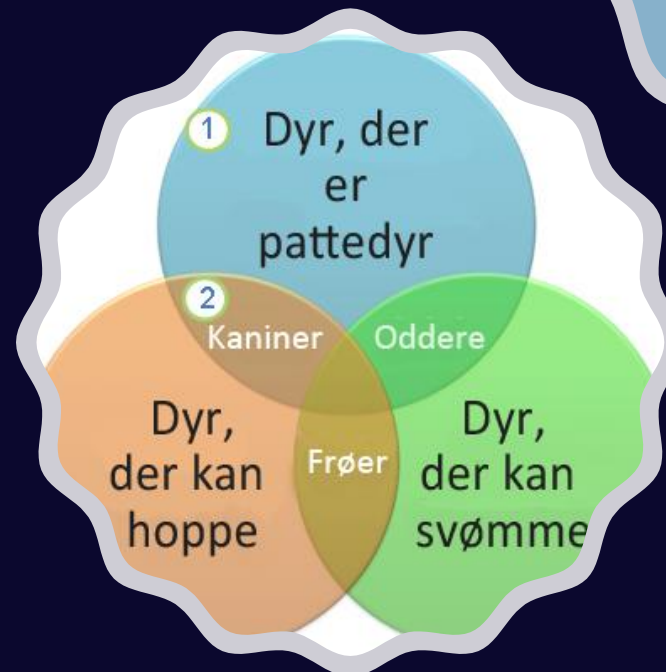
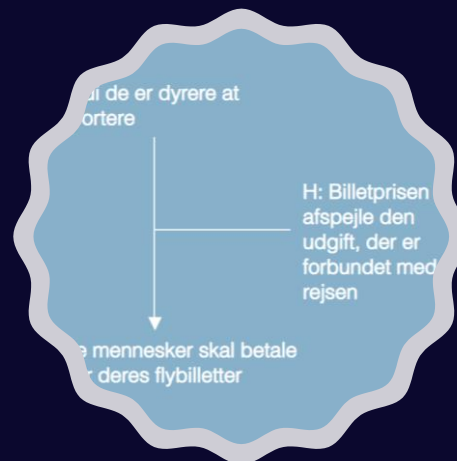
DISKUTERENDE TEKSTER

Hvad er en diskuterende tekst?

- Indeholder forskellige synspunkter på en konkret problemstilling
- Indeholder argumenter for eller imod noget
- Ender ofte med en anbefaling eller konklusion

Hvilke notatteknikker er velegnede?

- Venn-diagram
- Argumentationsmodel
- Tekstproblemløsning

Løsning	
Napoleonskrigene 1792-1815	
Problemet, grupper	Rigtig mange lande og personer blev berørt af disse krige. Teksten behandler primært Frankrig, England og Danmarks roller. Jeg vil i stedet forsøge at fokusere på Egypten. Jeg tager udgangspunkt i det, jeg får at vide her i teksten, og så vil jeg læse mere om Egyptens historie i andre tekster.
Sted og tid	I 1798 og 1799 drog Napoleon på felttog mod Egypten og Syrien.
Problemet set fra én persons/gruppens eller et lands synsvinkel	Egypten blev en brik i spillet mellem de store europæiske magter. Landet havde fra 1517 været en provins i det Osmanniske rige. Det var det lige indtil Napoleon kom i 1798 - og det gjorde ikke deres situation bedre.
Mål for samme person/gruppe/land	Det skal jeg undersøge nærmere. Men jeg tror godt, de ville have selvstændighed i Egypten.
Udvalgt mod løsningen	Jeg ved ikke så meget om det endnu, men jeg ved, at englænderne bankede Napoleon i Egypten. Hvad der mere skete, vil jeg undersøge.
Løsning	Egypten fik deres selvstændighed i 1922, hvor landet blev et monarki.

FIND OG VÆLG EN TEKST

I skal nu vælge en eksempeltekst der kan karakteriseres som én af de fem teksttyper. Teksterne kan I med fordel finde på de forskellige undervisningsportaler eller i materiale, som I har fået udleveret af jeres lærer.

- Berettende (Fx historie, kristendomskundskab, dansk)
- Beskrivende (Fx biologi, geografi, natur/teknik, fysik/kemi og samfundsfag)
- Forklarende (Fx biologi, geografi, fysik/kemi og samfundsfag)
- Instruerende (Fx hjemkundskab, sløjd, fysik/kemi og natur/teknik)
- Diskuterende (Fx dansk, samfundsfag)

VÆLG EN NOTATTEKNIK

Vælg én af notatteknikkerne, der passer til den teksttype, som I har valgt at arbejde med, og undersøg, hvad den går ud på.

- Gå på www.undervis.dk og find den valgte notatteknik
- Læs om notatteknikken
- Lav en skitse, hvor I anvender notatteknikken på jeres eksempeltekst

Instruerende tekst

- Ordkendskabskort

Diskuterende tekst

- Venn-diagram
- Argumentationsmodel
- Tekstproblemløsning

Berettende tekst

- Tidslinje
- Kolonnenotat
- Billednotat

Beskrivende tekst

- Mindmap
- Begrebskort

Forklarende tekst

- Overgangsnetværk
- Årsag-følge kort

An underwater scene featuring a clownfish with orange and white stripes swimming above a bright yellow tang. The background is filled with various colorful coral reefs and other smaller fish, creating a vibrant marine environment. The entire scene is overlaid with a dark blue gradient.

PAUSE

25 MIN.

UNDERSØGELSE

I skal nu i gang med at undersøge jeres teksttype og de tilhørende notatteknikker, og SKRIV jeres svar og forklaringer ned på følgende spørgsmål:

- Hvad er formålet med jeres teksttype? Hvad vil den gerne?
- Hvad karakteriserer jeres teksttype?
- Hvordan kan man se, at vores tekst er henholdsvis en berettende, beskrivende, forklarende, instruerende eller diskuterende tekst?
- Find konkrete eksempler i teksten! Mindst 5 eksempler
- Hvordan fungerer notatteknikken? **Forklar, begrund og tegn!**
- Hvad er godt ved notatteknikken, når vi bedre skal kunne forstå, det vi læser?

HVOR kan vi få viden og undersøge svarene på spørgsmålene?

KRAV TIL VIDEOEN

Indhold

- I skal forklare, hvad der karakteriserer jeres teksttype, og hvordan man kan se det?
- I skal vise, hvordan en eller flere notatteknikker kan bruges, når man læser eller har læst teksten
- I skal forklare, hvorfor notatteknikker er gode til at hjælpe til forståelsen af en tekst
- ALLE i gruppen skal sige eller forklare noget i videoen

Det tekniske

- Videoen skal være mindst 3 min. og maksimalt 10 min.
- I skal bruge både videooptagelser og billeder
- I skal bruge tekst – fx i form af overskrifter til at markere de enkelte dele af videoen
- I skal bruge lydeffekter – brug fx www.soundbible.com eller WeVideo's eget bibliotek
- I skal bruge musik – fx som intro eller outro til videoen

DREJEBOG

I skal nu i gang med at lave en drejebog til jeres video, så I ved, hvad I skal have filmet, og hvordan I vil gøre det:

- Hvilken rækkefølge skal tingene komme i?
- Hvordan kan vi forklare vores teksttype, så andre kan forstå det?
- Hvordan kan vi vise og demonstrere notatteknikken?
- Hvordan vil vi bruge tekst, musik og lydeffekter til at understøtte vores pointer?

An underwater scene featuring a clownfish with orange and white stripes swimming above a bright yellow tang. The background is filled with various colorful coral reefs and other smaller fish, creating a vibrant marine environment. The entire scene is overlaid with a dark blue semi-transparent filter.

PAUSE

40 MIN.

INTRODUKTION TIL WEVIDEO

Når I skal til at producere jeres video skal alle de forskellige elementer redigeres og sammensættes i Skoletube værktøjet **WeVideo**

1. **Download Skoletubes app** til jeres telefoner – så I kan overføre jeres videoklip og billeder direkte fra jeres telefon til Skoletube og WeVideo
2. Åbn **Skoletube** i en Google Chrome browser
3. Åbn dernæst **WeVideo**
4. Se evt. denne korte instruktionsvideo <https://vimeo.com/407221751>

HUSK at optage jeres videoer ved at vende telefonen horisontalt

GREENSCREEN

Når I skal producere indhold til jeres video, så har I mulighed for at lege med baggrunden i jeres videooptagelser eller billeder ved at bruge Greenscreen

- Se videoen her, der forklarer, hvordan det virker: <https://vimeo.com/198054666>
- Hvis I skal bruge denne funktion er det vigtigt, at I har overvejet, hvad der skal være i baggrunden, og hvordan det kan hjælpe i jeres formidling og forklaring af teksttyper og notatteknikker

PRODUKTION AF VIDEO

I skal nu i gang med at producere indholdet til jeres video om teksttyper og notatteknikker. Det handler om følgende elementer:

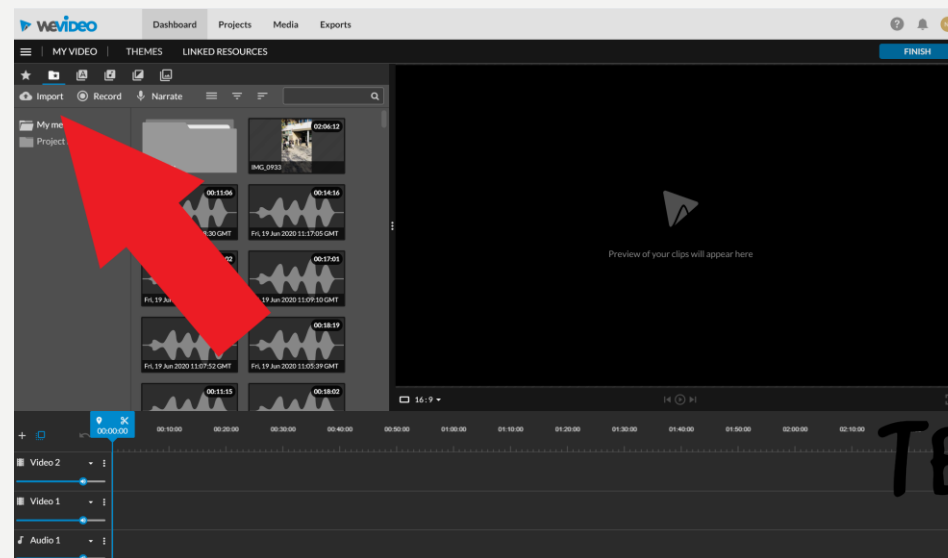
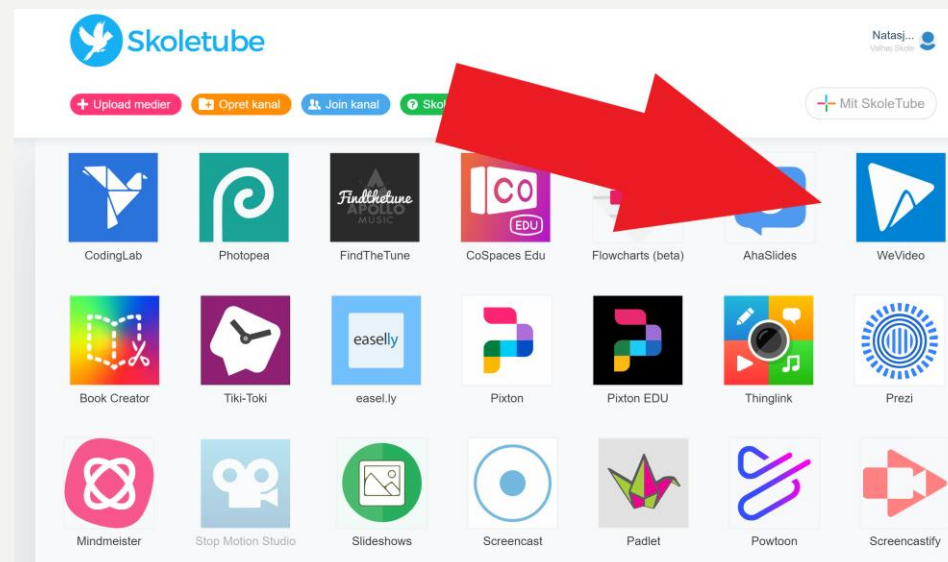
- Manuskript (Det der skal siges/forklares)
- Videooptagelser
- Lydoptagelser
- Billeder
- Tegninger
- Rekvistitter?

REDIGERING I WEVIDEO

Når I har fået samlet alle elementerne til jeres video, skal I i gang med at redigere og sætte det hele sammen til en samlet video i WeVideo.

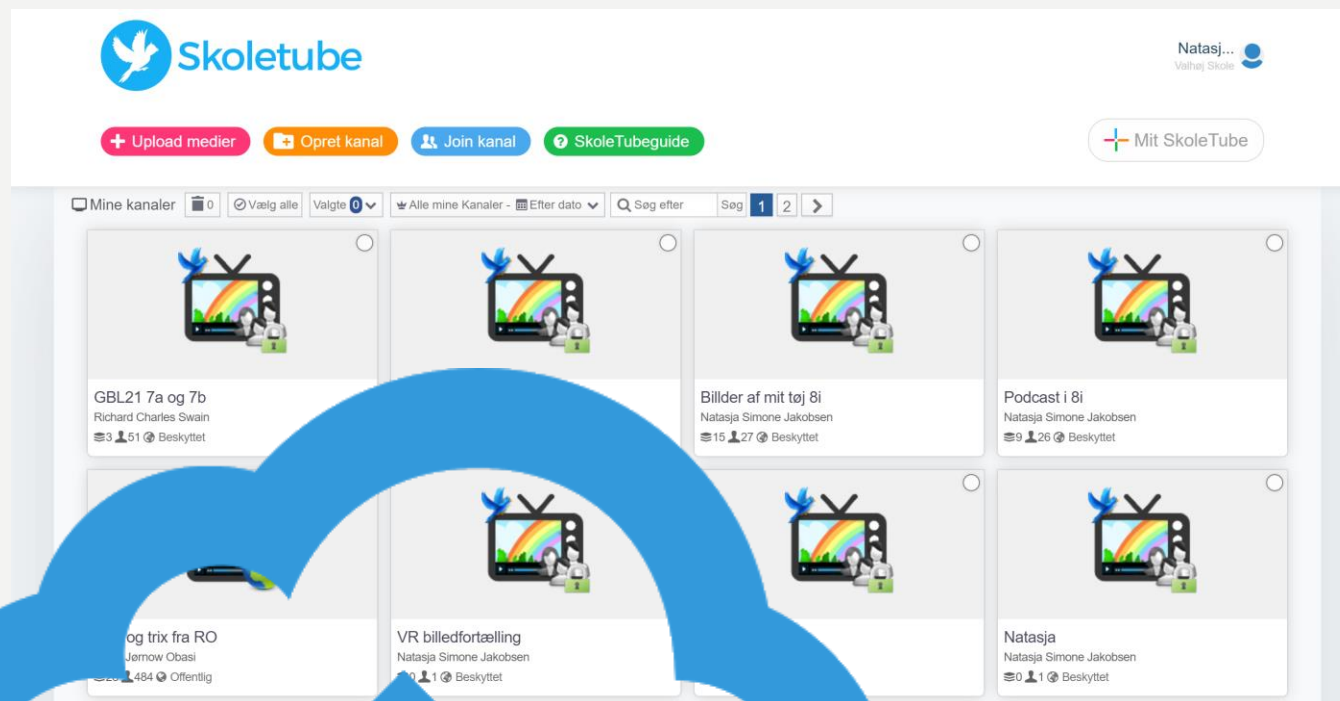
- Start med at få **uploadet** alle jeres videoer, lydfiler og billeder til Skoletube
- **Importér** derefter jeres materiale fra Skoletube og til WeVideo
- I er nu **klar** til at begynde at redigere og sammensætte jeres video
- HUSK drejebogen + krav til videoen

UPLOAD VIDEO TIL SKOLETUBE

Når I er færdige med at redigere jeres video, skal den **først downloades** til jeres egen computer, og **derefter uploades** til jeres fælles klassekanal i Skoletube, så I kan præsentere jeres videoer for hinanden i klassen

- Klik på "+ Mit SkoleTube"
- Klik på klassen kanal
- Vælg "upload medie"
- Vælg dernæst "Fra computer/iPad"

KILDER

Teksttyper og notatteknikker

- www.undervis.dk

WeVideo

- www.skoletube.dk
- <http://skoletubeguide.dk/project/wevideo/>

Greenscreen

- <https://vimeo.com/198054666>

